

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΑΘΩΝ.

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.
ΕΤΗΣΙΑ
Προπληρωτέα.

Διὰ τὸ ἑξωτερικὸν ὄρ. 12.
Διὰ τὸ ἑσωτερικὸν " 15.

Συντάσσεται ὑπὸ Δ. Πανταζῆ
καὶ ἐκδίδεται δαπάνῃ αὐτοῦ καὶ
διὰ τοῦ ἰδίου ἐνεργεῖται πᾶσα
δοσοληψία αὐτῶν ἀφορῶσα.
Τιμὴ κατὰ χωρίσιος ἀγγέλων
λεπτά 15 ὁ στίχος.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ.

Οὐχ οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγνώσκοντες εἶσι σπουδαῖοι.
(ΑΡΙΣΤΙΠΠΟΣ).

Ἐὰν ἦς φιλομαθής, ἔση καὶ πολυμαθής. (ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ).

Ἀθήνησι, τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1855.

Αἱ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Παρὰ τοῖς Κ. Κ. Διδασκαλοῖς
καὶ τοῖς ἐπιστάταις τῶν Ταχυ-
δρομείων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.

Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς
Κ. Κ. Ἑλλησικ. Προξένοις καὶ
τοῖς ἰδιαιτέροις ἐπιτρόποις τοῦ
ἐκδοτοῦ.

Ἐκδίδεται τετραμῆς τοῦ
μηνός.

Περὶ χορηγίας.

(Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς περὶ τοῦ Λυσικρατείου μνημείου διατρι-
βῆς τοῦ Καθηγητοῦ Κ. Γρ. Γ. Παπαδοπούλου, ἐπιμελη-
τοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἑλλ. Ἐκπαιδευτηρίου).

Κατ' ἐξοχὴν δημοσίου ὄντος τοῦ βίου τῶν ἀρχαίων Ἑλλή-
νων, κυρώταται, ὡς εἰκός, δαπάναι τῆς πολιτείας ἦσαν αἱ κατὰ
τὴν Ἑλληνικὴν δόξαν δυνάμεναι νὰ κλείσωσι τὴν πόλιν, ἢ ἀνέ-
γερασι, λέγω, ἱερῶν μνημείων, ἢ ἱδρύσει ἀγαλμάτων καὶ αἱ δη-
μοτελεῖς ἑορταί, οὐχὶ μόνον εἰς δεήσεις καὶ λιτανείας συνιστά-
μεναι, ἀλλὰ μάλιστα εἰς ἐστίασεις, θέατρα, χοροὺς καὶ παντοδα-
πὰ παρεμπερῆ θεάματα. Ἐπειδὴ δὲ ταῦτα μετὰ τῆς θρησκείας
μάλιστα συνείχοντο, πατῶν τῶν ἑορτῶν εἰς τιμὴν ἐθνικοῦ τινοῦ,
ἢ πολιούχου θεοῦ, ἢ ἡρώος τελουμένων, τὰ θεάματα ταῦτα καὶ
αἱ ἑορταὶ παρίστων ὑψηλότερόν τινα, ὡς εἰκός, χαρακτηρεῖται παρὰ
τοῖς Ἑλλησιν, ἢ παρὰ τοῖς νεωτέροις, καθ' οὓς μᾶλλον θεω-
ροῦνται ὡς ἀπλαῖ τινες ἡδοναὶ καὶ πολυτελείας ἐπιδείξεις. Ὅθεν,
πλὴν τῶν κυρίως προσόδων, ἔκπαιλαι βλέπομεν νενομοθε-
τημένας καὶ δημοσίας ἀποφορὰς τὰς λεγομένας λειτουργ-
γίας (λήιτον, λείτον ἔργον), δαπάνας παντάπασι κατὰ τοὺς
προϋπολογισμοὺς τῶν νεωτέρων κυβερνήσεων ἀγνωστους (1).

Αἱ λειτουργίαι δὲ ἐπὶ τοῦ Σόλωνος ἔτι κείμεναι, ἦσαν ἡ
χορηγία, ἢ γυμνασιάρχια (2), ἢ ἐστίασις (3), ἢ λαμπαδαρ-
χία (4), ἢ ἱερῶν περίοδοι (ἀρχιθεωρία) (5), ἔτι δὲ καὶ ἡ τριηραρ-
χία, περὶ ἧς ἐνταῦθα οὐδεὶς λόγος. Τῆς λειτουργίας κατὰ νόμον
εἰς τοὺς πλουσιωτέρους τῶν πολιτῶν ἀνατιθεμένης, οὕσης δὲ
προσέτι ἐντίμου, ἐπήγαζον πρὸς τὸ δημόσιον ὠφελήματα μεγά-
λα μὲν, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἀρχαίας μόνον πολιτείας ἐρικτὰ· διότι
ἡ φιλοτιμία καὶ ἡ ἀμιλλα τῶν λειτουργούντων ἠνάγκαζον αὐτοὺς
νὰ δαπανῶσι πλεονα, ἢ ὅσα ὥριζεν ὁ νόμος. Αἱ μὲν πλείσται
τῶν λειτουργιῶν ἦσαν ἐγκύκλιαι, ἢ δὲ τριηραρχία, εἰς ἣν
καὶ τὸ τῆς πολιτείας ταμεῖον συνετέλει, ἦν ἔκτακτος, ἐπίσης
καὶ ἡ ἀρρηρορία καὶ ἡ ναυμαχικὴ τριηραρχία. Ὑπῆρχε δὲ ἐν
Ἀθήναις καὶ μετοίκων λειτουργία. Ἄλλ' εἰς λειτουργίαν ὑπε-
βάλλοντο μόνον οἱ πλεόν τῶν τριῶν τάλάντων ἔχοντες, διὸ κατὰ
τὰς ἐγκυκλίους λειτουργίας ἀπηγορεύετο ἡ συντέλεια (ἢ
ἀπὸ κοινοῦ δύο πολιτῶν καταβολή)· ἂν δὲ ὁ ἐκλεγόμενος λειτουρ-
γὸς ἐνόμιζεν ἄλλον τινὰ φυλέτην πλουσιώτερον, ἢ δύνατο ν' ἀν-

τικαταστήσῃ αὐτόν, ἀνταλάσσωσιν τὰ ὑπάρχοντά του πρὸς τὰ
ἐκείνου· ἀλλ' ὁ νόμος δὲν ὑπεχρέου τὸν πολίτην, εἰμὴ εἰς μίαν
μόνην λειτουργίαν κατὰ διετίαν (6).

Ἐκ τῶν ἐγκυκλίων λειτουργιῶν, πασῶν εἰς δημοσίας ἑορτῶν
ὠρισμένων, ἀξιολογωτάτη ἦτο ἡ χορηγία. Εἶναι δὲ ἡ χορηγία
γὰρ ἢ διεύθυνσις τοῦ χοροῦ κατὰ τὰς παραστάσεις ἡρωικῶ-
δραμάτων (τραγωδῶν), κωμικῶν (κωμωδῶν), σατυρικῶν ἢ λυ-
ρικῶν, ἀνδρῶν ἢ παιδικῶν χορῶν, κυκλικῶν χορῶν, ἀνδρῶν
αὐλητῶν κτλ. Καθ' ἑκάστην λοιπὸν ἐπίσημον καὶ πάνδημον ἑορ-
τὴν ἐξελέγοντο δέκα χορηγοί, εἰς ἑξ ἑκάστης φυλῆς, παρέ-
χοντες εἰαστος τὴν ἀναγκαίαν δαπάνην (7) Ὅλη ὁμῶς τοῦ
ἀγῶνος ἢ δαπάνη δὲν παρείχετο ὑπὸ τοῦ χορηγοῦ, ἀλλὰ συνε-
τέλει καὶ ἡ πολιτεία καὶ ὁ θεατρώνης (ὁ ἐργολάβος τοῦ θεά-
τρου). Ἡ δὲ ἀρχὴ διένεμε τοὺς ὑποκριτὰς (τραγωδοὺς, ἢ κω-
μωδοὺς) εἰς τοὺς ποιητὰς τῶν δραμάτων καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς
χορηγοὺς, οἵτινες ὑπὸ τῶν φυλῶν αἰρούμενοι, διενέμοντο ὑπὸ
τοῦ ἀρχόντος εἰς τοὺς ποιητὰς, οἵτινες, οὕτως ἐλάμβανον
τὸν χορὸν. Ἐκαστος δὲ χορηγὸς ἰδίᾳ δαπάνη, διὰ χορο-
διδασκάλου, διὰ κλήρου μεταξὺ τῶν προτεινομένων εἰς
αὐτὸν περιερχομένου, ἐδίδασκε τὸν χορὸν, τοὺς μέλλοντας δη-
λαδῆ νὰ χορεύσωσι καὶ νὰ ψάλλωσι κατὰ τὴν παράστασιν, οὓς
αὐτὸς συνήθροικεν. Ὅθεν, ὅταν ὁ χορὸς ἐκ παιδῶν συνέκειτο,
ὁ χορηγὸς οὐκ ὀλίγας ἀπήντα παρὰ τῶν γονέων δυσκολίας.
Οὗτος προσέτι ἔτρεφε διὰ καταλλήλου πρὸς τὸν σκοπὸν τροφῆς
καὶ ποτῶν τὸν χορὸν, καὶ ἰδίᾳ δαπάνη κατεσκευάζε πρὸς αὐτὸν
ἱμάτια πολυτελῆ καὶ χρυσαῖ, χρυσοὺς στεφάνους, προσωπεῖα
κτλ. παρείχε δὲ καὶ τόπον (χορηγεῖον) εἰς τὰς ἀσκήσεις ἐν τῷ
ἰδίῳ οἴκῳ, ἢ ἀλλαχοῦ. Ὅθεν ἡ χορηγία ἦτο πολυδάπανος, ἀλλὰ
μᾶλλον ἢ ἦτο κατὰ τοῦ ἀγῶνος τὸ εἶδος· διὸ μετὰ τὸν πελο-
ποννησιακὸν πόλεμον καὶ τὰ ἐπελθόντα δυστυχήματα, πολλάκις
ἀνεβῆν σπάνις χορηγῶν, καθ' ἣν ὁ Δημοσθένης ἐκουσίως ἀνέ-
λαβέ ποτε τὴν χορηγίαν (8).

Μετὰ τὴν ἐν τῷ θεάτρῳ (9) παράστασιν, τὸ δράμα ἐκρίνετο
καλῶς ἀπεικονισθῆν, ἐὰν ἡ σκηνὴ ἦτο μετὰ φιλοκαλίας πολυτε-
λῆς καὶ ὁ κόσμος λαμπρός· ἐὰν δὲ καὶ ἐνίκα κατὰ τὸν διαγω-
νισμόν, ἀπενέμετο ὡς βραβεῖον τοῦ καλοῦ τούτου ἀγῶνος εἰς
τὸν χορηγὸν τρίπους (10). Οὗτος δὲ ἀνετίθετο, κατὰ τὸ θέα-
τρον συνήθως τοῦ Διονυσίου, ἐν τινι σηκῷ ἢ ἐπὶ μνημείου ἐπί-
τηδες ἀνεγειρομένου, ὅπερ ἐθεωρεῖτο ἱερὸν, ὅσον τὸ τοῦ Λυσι-
κράτους. Τοσοῦτον δὲ ἐνδοξος ἦτο ὁ ἀγὼν, ὥστε καὶ ὁ Θεμι-

(1) Heeren Id. Sect. IV. Kap. X.

(2) Τὸ πάλαι αὖτὴ συνίστατο εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἱερῶν ἀγῶ-
νων· ὁ δὲ γυμνασιάρχος ἐχορήγει τὸ ἔλαιον καὶ τὴν κόριν, διέτρεφε δὲ
καὶ ἐδίδασκε διὰ τῶν γυμναστῶν καὶ παιδοτριβῶν τοὺς γυμναζομένους
ἐν τῷ γυμνασίῳ, καὶ ἐπεκόσμη τὸ στάδιον, ἐνθα ἐτελοῦντο οἱ γυμ-
νοὶ ἀγῶνες.

(3) Αὕτη μὲν σπανίως ἐτελεῖτο, ὁ δ' ἐπιτάτωρ ἦτον αἰρετός.

(4) Αὕτη καὶ λαμπαδηρορία καὶ λαμπαδηδρομία καὶ λαμπαδοῦ-
χος ἀγὼν ἐλέγετο· ἦτο δὲ δρόμος ἀνδρῶν κνήκας λαμπάδας κρατούν-
των, τελούμενος εἰς τιμὴν τῶν τοῦ πυρὸς θεοτήτων, Πρῶκίστου, Προ-
μηθέως, Ἀθηνᾶς, Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Πανός· ὁ δὲ λαμπαδαρχος πάντα
τὰ εἰς αὐτὸν ἀπαιτούμενα ἐχορήγει.

(5) Ὁ Ἀρχιθεωρος κατεσκευάζε τὰ πρὸς τοὺς θεωροὺς χρυσαῖ ἱμάτια,
τοὺς στεφάνους κτλ.

(6) Baeckh. Ἀθην. Οἰκονομ. Β.βλ. Γ. Kap. ΚΑ'.

(7) Δημοσθ. πρὸς Λεπτίν. Ὁ δὲ Λυσίας, ἐν τῷ ὑπὲρ τῶν Ἀριστο-
κράτους χρημάτων πρὸς τὸ δημόσιον λόγῳ καὶ ἀλλαχοῦ, λέγει, ὅτι
χορηγὸς τις ἐδαπάνησε τρισχιλίαις δραχμαῖς εἰς χορὸν τραγωδῶν· δις-
χιλίαις, εἰς χορὸν ἀνδρῶν· ὀκτακοσίαις, εἰς χορὸν πυρρηνιστῶν· εἰς
ἐνάθεσιν τρίποδος, τρισκοσίαις· εἰς γυμνασιαρχίαν, χιλίας διακυσίας·
εἰς χορὸν παιδῶν, χιλίας πεντακοσίας· εἰς ναυμαχίαν (ἀμιλλαν νεῶν),
χιλίαις πεντακοσίας· εἰς ἀρρηρορίαν καὶ ἀρχιθεωρίαν καὶ τὰ τοιαῦτα,
τρισχιλίαις.

(8) Δημοσθ. Μειδ.—βλέπε Baeckh Β.βλ. Γ. Kap. ΚΒ'.—ΚΓ'.

(9) Ἰούλ. Πολυδ. Β.βλ. Γ. Kap. Α'.

(10) Ἀθην. Δειπνοσ. Β.βλ. Β', σελ. 37.

στοκλής έκείνος (11) και ο δίκαιος Άρισταιδής (12) και ο Νίκιας (13) έχορήγησαν και ένίκησαν.

Πόσον οι καλοί έκείνοι άγώνες εξύψωσαν του Έλληνος την ψυχήν, τας εύγενεστεράς αυτού δυνάμεις άσκούντες! πόσον τού έθνικόν φρόνημα έκράτησαν! Έν τω μέσφ δε της μεγάλης έκείνης ποικιλίας θουμαστών καλλιτεχνικών πονημάτων, ποίαν μέν άμιλλαν δήγγειρεν ο διαγωνισμός, πόσον δε ήσαν άγνοί των πολιτών οι πάθοι, διότι βραβείον δεν ήτο λιθοκόλλητον παράσημον, εύνοίας έμβλημα, ουδέ σύνταξις κακόζηλόν τινα έριν και έξευτελισμόν ύποκρίπτουσα, αλλά στέφανος δάφνης, άμφορες έλαιού, τρίπους χαλκούς. Διά να έννοήσωμεν δε βέλτιον τόν έξέχοντα του Έλληνικού πολιτισμού χαρακτήρα, τόν ύψηλόν έκείνον τού έσωτερικού βίου έξευγενισμόν, τόν εις τας γεραράς των προγόνων όψεις έπιφανόμενον, ως παραλληλίσωμεν έν παρόδφ τα Έλληνικά ταύτα θεάματα προς τινά των παρά τοις Ρωμαιοις προσφιλών, οίον τα βακχεύματα (Bacchanalia) (14), έν οίς όρμαιοι προς φαύλας ήδονάς καταβαίνονται, και μετά ταύτα άκολασία και έγκλήματα νόκτια και άποτρόπαιοι τας ξηρομαχίας και θηριομαχίας, αίτινες παρά μέν του χορηγούντος δέλεαρ ήσαν διμαγωγικόν, των δε θεωμένων πολλήν τινα άπανθρωπιαν και άγριότητα καταγγέλλουσιν. Ήθελέ ποιε εύθυμήσει ο Έλλην στυγεράν θεωρών σκηνήν ανθρώπων άλληλοτονονώντων, άκούων των τραυματιζόμενων τούς γόους και κρουνούς βλέπων άνθρωπινών αίμάτων τού δε πάντων μέγιστον, και γυναικας εις τήν θέαν ψυχοβράζοντων ένασμενίζόμενας (15); ήθελέ ποτε εύθυμήσει ο Έλλην βλέπων ανθρώπους ύπό λεόντων και τίγρεων σπαρτατόμενους; όχι, μά τήν Έλλάδα! ο γνήσιος Έλλην φρικιάσας ήθελεν άποστρέψει τού βλέμμα (16).

Περί Έλληνικού του Λεσβίου και των συγγραμμάτων αυτού.

Πατρίς μέν Έλληνικού του Λεσβίου, ένός των έπισημοτήτων της αρχαιότητας λογογράφων, ήν η έν τή νήσφ Λέσβφ πόλις Μυτιλήνη πατήρ δ' αυτού, κατά τινας μέν ο Άνδρομένης ή Άρσπομένης, κατ' άλλους δε ο Σκάμων ή Σκάμμων (Σουιδ. έν λ. Έλλάνικος). Κατά τὰ συγκεκριμένους ύπό του Σουίδα λεγόμενα ο Έλλάνικος και ο Ηρόδοτος διέτριβον όμοι έν τή αύλή του Αμύντου (353—504 π. Χ.) και ο πρώτος έξη έτι επί της βασιλείας του διδασκόμενου τόν Αμύνταν Περδικκού 461 π. Χ. Ταύτα όμως δεν συμφιλιώνονται προς τὰ ύπό του αυτού Σουίδου αναφερόμενα περαιτέρφ, ότι ο Έλλάνικος ήν σύγχρονος τφ Σοφοκλεί και Ευριπίδφ· ο Δουκιανός (Μακροβ. 22) λέγει ότι ο Έλλάνικος άπέθανεν όγδοήκοντα και πέντε έτών, και η σοφή Παμφίλη (παρά Γελλίφ XV. 23) θεωρούσα αυτόν τφ Ηρόδτφφ σύγχρονον λέγει, ότι έν τή αρχή του Πελοποννησιακού πολέμου (431 π. Χ.) ο Έλλάνικος ήν έξήκοντα πέντε περίπου

(11) Ένίκησε δε και χορηγών τραγωδίας, μεγάλην ήδη τότε σπουδήν και φιλοτιμίαν του άγώνος έχοντος, και πίνακα της νίκης ανέθηκε, τοιαύτην έπιγραφήν έχοντα «Θεμιστοκλής Φρεάββιος έχορήγει, Φρόνιγος έδίδασκεν, Αδείμαντος ήρχε». (Πλούταρχ. Θεμιστοκλ.)

(12) Ός νίκης άναθήματα, χορηγικούς τρίποδας έν Διονύσιον κατέλιπεν, οι και καθ' ήμας έδεικνύοντο, τοιαύτην έπιγραφήν διασώζοντες: «Άντοχίς ένίκη, Άρισταιδής έχορήγει, Αργέστρατος έδίδασκε». (Πλούταρχ. Άριστ. δ.)

(13) Ειστόηκει δε και των άναθημάτων αυτού καθ' ήμας... και ο τας χορηγικούς τρίποσιν ύποκειμένους έν Διονύσιον νεώς ένίκησε γάρ πολλάκις χορηγήσας». (Πλούταρχ. Νικ.)

(14) Tit. Liv. ΑΘ'. 8, 19.

(15) Μετά τόν κατά των Δάκων θρίαμβον του Τραϊανού, τὰ έν 'Ρώμη θεάματα διήκτισαν τέσσαρας περίπου μνηκας, καθ' εύς μίμοι ξηρομάχοι έμονομάχησαν· έρονεύθησαν δε έν άμφιθεάτροις ένδεικτικισχίλια θηρία. (Δίων 98, 15).

(16) Αθηναίων δε σκεπτομένων... καταστήσασθαι θέαν μονομάχων... μη πρότερον, έρη (ο Δημόνικ);... άν μη του Έλέου τόν βωμόν καθέλατε (Δουκιαν. Δημ.).

έτών κατ' αυτήν έγεννήθη άρα τφ 496 περίπου π.Χ. και άπέθανε τφ 411. Η διήγησις αυτή ει και καθ' εκυτήν πιθανωτάτη, φαίνεται όμως άντιφατική προς τήν μαρτυρίαν σχολιαστου τινος (εις Άριστοφ. Βατρ. 706), εξ ής έξάγεται ότι, μετά τήν έν Άργιούσας μάχην, 406 π. Χ., ο Έλλάνικος ήσυχολίτο έτι εις συγγραφάς· αλλά του σχολιαστου τούτου η μαρτυρία, διά τού άόριστον αυτής, φαίνεται άνίσχυρος, και έτι διότι γίνεται άλλον έκ του Θεουκιδίδου (Α. 97) ότι κατά τού 404 ή 403 π. Χ. ο Έλλάνικος δεν έξη πλέον. Άλλη πάλιν μαρτυρία άνωνόμου βιογράφου του Ευριπίδου (σελ. 434 εις Westerman vitarum Scriptores graeci minores, Brunswick 1845) λέγει ότι ο Έλλάνικος έγεννήθη τήν ήμέραν, καθ' ήν έγένετο η έν Σαλαμίην ναυμαχία, τούτέστι τήν 20 Βοηδρομιώνος, 481 π. Χ., και ότι άνωμόσθη ούτω διά τήν κατά των βαρβάρων νίκην των Έλλάνων· αλλά τούτο φαίνεται μάλλον άποφριπέτα έφερέσις γραμματικου τινος, θέλοντος να αίτιολογήση τού όνομα του περι ου πρόκειται συγγραφείας. Μεταξύ δε των διαφόρων άντιφατικουσών μαρτυριών μάλλον παραδεκτέα νομίζεται η της Παμφίλης. Ο βίος του Έλλάνικου έστιν άσφαής και δεν γνωρίζομεν άλλο ειμή ότι άπέθανε, κατά τόν Σουιδαν, εις Περπερήνην, πόλιν επί της άντικρ της Λέσβου παραλίας της Μικρας Ασίας. Συμπεραίνομεν δε ότι είδε, τουλάχιστον τινας των τύπων, έν τήν ιστορίαν συνέγραψεν. Ο Έλλάνικος ήν λίαν πολυγράφος συγγραφέας· φέρονται ως ίδια αυτού ύπερ τὰ τριάκοντα συγγραμματα, άν αι σωζόμενοι έπιγραφαί αυτών θεωρηθώσιν ως άνήκουσαι εις ίδιαν έκάστη συγγραφήν. Άλλ' ο Preller διά νεωτέρων έρευνών (De Hellenico Lesbio Historico, Dorpat, 1840) άπέδειξεν ότι, πολλά των άποδιδόμενων αυτώ συγγραμμάτων εισι νόθοι και μεταγενεστέρων αυτώ έργα· πολλά δε άλλα νομιζόμενα ως ιδιαίτερα έργα εισι κεφαλαία ή τμήματα άλλων αυτώ συγγραμμάτων. Παραδεχόμενοι τήν διάταξιν του Πρέλλερ αρχόμεθα πρώτον έκ των θεωρουμένων ως νόθων.

1) ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΑ. Ότι τούτό έστι νεωτέρων του Έλλάνικου χρόνων προΐον γίνεται άλλον έκ των παρά του Άρριανου εδρισκομένων άποσπασμάτων (Επικλήτου Διατριβ. Β. 19) και του Γελλίου (1.2. παραβλ. και Αθήν. ΙΑ. 470, ΙΕ. 679, 680.).

2) ΕΙΣ ΑΜΜΟΝΟΣ ΑΝΑΒΑΣΙΣ, μνημονευόμενη ύπό του Αθηναίου ΙΑ. 652. όστις και άμφιβάλλει περί της γνησιότητας αυτης.

3) ΒΑΡΒΑΡΙΚΑ ΝΟΜΙΜΑ. Τούτο και κατ' αυτών των αρχαίων τήν γνώμην ήν συλλογή έκ των συγγραμμάτων του Ηρόδτου και του Δαμάστου (Εύσεβ. Εύαγγελ. Αποδ. Προπικρ. Θ. 466 παραβλ. Σουιδ. έν λ. Ζάμολξις και Ετυμολ. Μεγ. σελ. 407. 48).

4) ΕΘΝΩΝ ΟΝΟΜΑΣΙΑΙ, όπερ φαίνεται ότι ήν παρομοία συλλογή. (Αθήν. Θ. 462. παραβλ. Ηρόδ. Α. 190.). Τούτό έστιν ίσως τού αυτό τφ παρά τφ σχολιαστφ Απολλωνίου του Ροδίου (Α. 322) μνημονευόμενφ περί εθνών. Κτίσεις· εθνών και πόλεων, ή άπλως κτίσεις (Στεφ. Βυζ. έν λ. Χαρμιάται, Αθήν. 4. 477) Στέφανος ο Βυζάντιος αναφέρει και άλλα τινά συγγραμματα ως Έλλάνικου του Λεσβίου, οίον Κυπριακά, τὰ περί Αιδίαν και Σκυθικά, περί όν δεν δυνάμεθα ν' άποφρανώμεν, άν ήσαν μέρη άλλης συγγραφης, οίον των Περσικών, περί όν θέλομεν αναφέρει κατωτέρφ. Τὰ ύπό του Καδρηνού (Σύνοψις Ιστοριών. 11) μνημονευόμενα Φοινικικά και αι Ιστορία (Αθήν. Θ. 44 ένθα άντι Ιστορίας Αναγνωστέον Ισως Ιερείας. Θεοδωρητ. Έλλ. θερ. παρ. σελ. 1022) δεν ύπήρξαν πιθανώς παντάπασι, έπιγραφαί έσοκλιμένα ούσαι. Αναφέρεται και ύπό του Φουλυγεντίου (Myth. 4, 2.) σύγγραμμα ονομαζόμενον Διός Πολυτεγία, αλλά και η έπιγραφή αυτου μυστηριώδης και τούτ' αυτό άλλως άγνωστον. — Παρατιθέντες τ' άνωτέρφ νόθα η τουλάχιστον πολύ άμφιβάλλοι, χωρούμεν εις τήν άπαρίθμησην των γνησίων έργων του Έλλάνικου, κατά τας τρεις διαρέσεις ύφ' οις ο Πρέλλερ (Preller) κατέταξεν αυτά. Τούτέστι Γενεαλογικά, Χωρογραφικά, και Χρονολογικά.

Α'. ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΑ. Έστι λίαν πιθανή η του Preller γνώμη, ότι ο Απολλυδωρος γράφων τήν βιβλιοθήκην αυτού ήκολούθησε κυρίως τὰ γενεαλογικά συγγραμματα του Έλλάνικου, και ταύτης ένεκα διατάττει αυτά ως έφεξης, συμφώνως τφ ύπό του Απολλυδώρου προνομήν τάξει. 1) Δευκαλιωνεία, εις δύο βιβλία, περιέχοντα τας περί αρχής του ανθρώπου Θεσσαλικής παραδόσεις και περί του Δευκαλιωνος και των άπογόνων αυτου, μέχρι των Αργοναυτών (Κλημ. Αλεξ.

Στρωμ. 5. σελ. 629.). Τὰ ύπό του Αρποκρατίωνος αναφερόμενα Θεατικά ήσαν η αυτώ τούτο τού σύγγραμμα η μέρος αυτου (Αρποκρ. έν λ. Τετραρχία). — 2) Φορωνίς, εις βιβλία δύο, περιέχοντα τας Πελασγικές και τας των Άργείων παραδόσεις, άπό του Φορωνέως και Ωγίγου μέχρι του Ηρακλέους και ίσως μέχρι της καθόδου των Ηρακλειδών (Διονυσ. Α. 28.). Τὰ περί Αρχαίδιας (Σχολ. Απολ. Ροδ. Α. 462.). Τὰ Άργολικά (Σχολ. Ηλιαδ. Γ. 75.) και τὰ Βοιωτικά (αυτώφ Γ. 494) ήσαν ήτοι τού αυτώ σύγγραμμα, η Φορωνίς, η μέρη αυτης. — 3) Ατλαντικής, εις 2 βιβλία και αυτη, περιέχουσα τὰ περί του Ατλαντος και των άπογόνων αυτου μυθεύματα (Αρποκρ. έν λ. Ομηρίδα Σχολ. Ομηρ. Ιλ. Σ. 486.). 4) Τρωικά, εις 2 βιβλία, αρχόμενα άπό των χρόνων του Δαρδάνου (Αρποκρ. έν λ. Κριωτή, Σχολ. Ομηρ. Ιλ. Φ. 212.). Η Ασωπίς ήν μέρος των Τρωικών (Μακρελ. έν βίφφ Θεουκιδ. Φ. 4.).

Β'. ΧΩΡΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ. 1) Ατθίς τούτέστι ιστορία της Αττικής· συνέκτετο έκ τεσσάρων τουλάχιστον βιβλίων· τού πρώτον περιελάμβανε των μυθολογικών χρόνων τήν ιστορίαν· τού δεύτερον περιεχε κυρίως τήν ιστορίαν, και τας αρχαιότητας των δήμων της Αττικής. Τὰ περιέχόμενα του τρίτου και του τεταρτου βιβλίου ελίγον γνωστά εισι, βεβίαιον έστι μόνον· ότι ο Έλλάνικος έγραψε περί των έν τή Ιονία άποικιών των Αθηναίων και περί των τούτωνθεν συμβάντων μέχρι της εποχής αυτου (Preller άνωτ. σελ. 22. και έπομ. παραβλ. Θουκ. Α. 97.). 2) Αιολικά, ήτοι Ιστορία των έν Ασία τφ Μικρα και έν τας νήσους του Αιγαίου Αιολών. Τὰ Βεσβιακά και τού περί Χίου κτίσεως ήσαν μέρη των Αιολικών (Γζετ. Λυκαόφ. 1374. Σχολ. Πινδ. Νεμ. ΙΑ. 43. και Οδυσ. Ομήρου Σχολ. Θ. 294.). 3) Περσικά εις 2 βιβλία, περιέχοντα τήν ιστορίαν της Περσίας, Μηδίας και Ασσυρίας άπό των χρόνων του Νίνου μέχρι των του Έλληνικού αυτου, ως έξάγεται έκ των έτι σωζόμενων τεμαχίων, και ως ήρωας αναφέρει ο παρά Συγγέλλφ Κεφαλίον (σελ. 315. έκδ. Dindorf).

Γ'. ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ. 1) Ιερείαι της Ηρας, έν τριφ βιβλίους· περιεχον χρονολογικόν πίνακα των Ιεραίων της έν Άργει Ηρας. Εις τόν έν Άργει ναόν της Ηρας ύπήρχον άναμνηστικά άναγραφαί, έν είδει χρονικών, αναθαίνουσαι μέχρι των αρχαιοτάτων χρόνων, διασωθέντων τάνεις αυτήν τήν εποχήν αναφερομένων ονομάτων έκ παραδόσεων. Ο Έλλάνικος έποφελήθη τούτων, τού δε σύγγραμμα αυτου ούκ ήν άπλως κατάλογος, διότι συνεπλήρωσεν αυτών παραδόσεις ποικίλιας και ιστορημασι, άραρ δεν ήδύνατο άρμόδιος να περιεσαγήρη εις κανέν έκ των άλλων αυτου συγγραμμάτων, και έφιλοπόνησεν ούτω είδος χρονικών. Τούτο ήν μία των αρχαιοτάτων άποπειών προς τακτοποίησιν της χρονολογίας, και ταύτης χρήσιν έποιήσατο μετά ταύτα ο Θεουκιδίδης (Β. 2, Α. 1. 33.). ο Τίμαριος (Πολυβ. ΙΒ. 42) και άλλος (παραβλ. Πλουτ. Περί μουσ. σελ. 1181. Preller άνωτ. σελ. 34. κλ.). 2) Καρνεονικά, ήτοι χρονολογικός πίναξ των νικησάντων μουσικούς και ποιητικούς άγώνων έν τή εορτή των Καρνείων. Τού σύγγραμμα τούτου δύναται να θεωρηθή ως τού πρώτον περί της Έλληνικής φιλολογίας δοκίμιον. Μέρος του πονήματος τούτου, η αρχαία τις έκδοσις ίσως, λέγεται ότι ήν εις έμμετρον λόγον (Αθήν. ΙΑ. 635.). Ο Σουιδας αναφέρει ότι ο Έλλάνικος έγραψε πολλά και έμμέτρος και καταλογόδην, άλλ' έκ του πρώτου είδους δεν ύπάρχει ούδέν γνωστόν.

Πάντα τὰ του Έλλάνικου έργα άπόλοντο, έκτός πλείστων τεμαχίων. Εί δε και άνήκει κυρίως εις τούς λογογράφους (Διον. περί Θουκ. 5, Διοδ. Α. 37.) πλησιάζει όμως μάλλον προς τούς αρχαιοτάτους ιστοριογράφους παντός άλλου λογογράφου, και άποτελει τρόπον τινα τήν μετὰ τούτων και έκείνων μετάρχαιον· διότι δεν έγραψε μόνον περί των μυθικών χρόνων, άλλ' έν πολλοίς, έξέτενε τήν ιστορίαν μέχρι της εποχής καθ' ήν ο ίδιος ήμικασεν, ει και ως προς τήν ιστορίαν ήκολούθησε πάντοτε τού λογογραφικόν σύστημα, διατρέσας αυτήν τοπικώς και γενεαλογικώς, έγραψε τούτέστι τοπικώς ιστορίας και παραδόσεις. Η περιστασις αυτη και πολλοί άλλαι διαφοραι μεταξύ των ύπό τούτου και του Θεουκιδίδου αναφερομένων πιθανολογούσι τήν γνώμην τινών, ότι οι δύο ούτοι συγγραφαις ειργάζοντο άσχετως ο εις του άλλου και ότι δεν εγνωρίζον άλλήλους. Δεν ύπάρχει δε παράξενον ότι· άδεν έτήρησεν ως προς τας αρχαίας παραδόσεις, ιστορικην κρίσιν, ο δε Θεουκιδίδης αναφέρει (Α. 97.) ότι ο Έλλάνικος

έγραψε τήν τού νεωτέρων χρόνων ιστορίαν συντόμως και ότι δεν ήσαν αι χρονολογίαι αυτου άκριβείς. Ως προς τας γεωγραφικώς θεωρίας αυτου ήκολούθησε πιστώς τούς πρds αυτου γράφοντας και άνέφερον ως επί τού πλείστον ότι και ούτοι ειχον τήν άπόφασιν· Όθεν ο Λγαθήμερος (άνωτ.) ονομάζων αυτόν Άνδρα πολυύστορα λέγει, ότι άπλάστως παρέδωκε τήν ιστορίαν. Αί δε άποδιδόμεναι αυτώ ψευδολογίαι και τὰ τοιαύτα ύπό του Κτησιού (παρά Φωτ. βιβλθ. 72.) του Θεοδόμου (παρά Στραβ. Α. 43.) του Εφόρου (παρά Ιωσηφ. κ. Α. 4. 3., παραβλ. και Στραβ. Η. 366.) του Στράβωνος (Ι. 451. ΙΑ. 508. ΙΓ. 602.) εισι προφανώς κρίσεις κατά προσωπολήψιαν, και δεν δυνάμεθα ένεκα τούτου ν' άποφρανώμεν ήμεις περί της αξίας η άνικανότητος αυτου ως συγγραφέως. Αναντίβητόν έστιν ότι ήν πολυμαθής και έπιμελής έρευνητής, και κατά τας πηγάς αις έγράσατο, άξιόπιστος. Τὰ τεμάχια αυτου συλλέξας ο Sturz, (Hellenici Lesbii Fragmenta) έξέδωκεν έν Λειψία 1796. εις 8^{ον}. β^{ον}. δεξκδ. 1826. εδρισκονται έτι και εις τού Museum criticum. vol. II. σελ. 90. Cambr. 1826. και εις τού C. και Th. Muller Fragmenta Histor. Graec. σελ. 45—96. (Dahlmann, Herod. p. 122. Muller Hist. Greek. Litt. p. 264. Preller άνωτ.).

(Ήπό Α. Κατά τόν Leonard Schmitz ph. D.)

Σ. Σ. Πολλά, και σοφά ταύτα, έγραψεν ο εις παρ' ήμιν Ασωπίος έν τφ πολυμαθείας βιβλίοντι πονημάτι αυτου « τή Ιστορία των Έλλάνων ποιητών και συγγραφέων » έν λ. Έλλάνικος. Λυπηρόν ότι ο σοφός διδάσκαλος έκ δικαίον άφορμών άποκαρτερήσας δεν έξέδωκεν έτι και τού μετά τούχιον Ζ λοιπών μέρος του τοις πάσι χρησιμωτάτου τούτου συγγραμματος· ως έλπίζομεν ότι θέλει συντελέσει τού μέγα τούτο και σοφόν έργον, άποβλέπων εις τήν εξ αυτου τας παιδευόμενους ώφέλειαν και ούχι εις των έπαράτων τυποκόπων τήν άισχροκέρδη διάθεσιν, ουτε εις τας άλλας άλλων άμούσους άδιαφορίας.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Τόν άρα αναδειχθέντα τή εδοχία και έμπιστοσύνη της Αυτού Μεγαλειότητος Ήπουργόν των Έκκλησιαστικών και της Δημοσίας Εκπαιδύσεως περιεστοίχισαν μετά πολλής άγάπης· οι δοκιμωότεροι των παρ' ήμιν λογίων, αθύρμητοι προσφέροντες αυτώ πάσαν συνδρομήν ύπερ της βελτιώσεως και εύδόσεως· της εθνικής εκπαιδύσεως. Πολλοί πάσης πίστωσης ήξιον άνταποκρίται κάτοικοι των έπαρχιών έπιστέλλουσιν, ότι μετά πολλής ευχαριστήσεως ήκολούθη άπανταχού του Κράτους ο διορισμός αυτου εις τήν διεύθυνσιν των της Εκκλησίας και της Παιδείας πραγμάτων. Παρατηρείται δε ότι και η δημοσιογραφία καθόλου επένευσεν εις τούτο. Ταύτα πάντα δεικνύουσιν ότι ο Κ. Χριστόπουλος άπολαίει γενικήν ύπολήψιν· ουδέεις δε διατάζει ότι αι μέλλουσαι πράξεις αυτου θέλουσι δείξει ότι δικαίως ένυπαίρει τοις πάσι τού περί αυτου τοιαύτων φρόνημα.

— Τήν προπαραβλυσταν Κυριακήν, 40 π. μ. ώρα, έγένετο η έγκαθίδρυσις των νέων του Πανεπιστημίου αρχών, του μέν Καθηγητού Κ. Κοντογόνου παραδόντος, του δε νέου Πρωταίνου παραλαβόντος, τήν Πρωταίειαν του κατστήματος τούτου, πρόντος του άρμόδιου Ήπουργού και έκλεκτου άμφοκλήριου δεσποινών τε και άνδρών. Ότε πρώην Πρωτανις και ο νυν έξεφώνησαν καταλλήλους λόγους και έχειροκροτήθησαν ύπό πάντων των παρόντων.

— Ο Κ. Ανδρέας Κορομηλάς ζητεί να δημοσιεύσωμεν κατάλογον ονομάτων δημοδιδασκάλων δυστηροπόντων η άμελούντων να πληρώσωσι τὰ άπερ ήγόρασεν παρ' αυτου βιβλία πιστευόντες ότι η παρούσα δήλωσις μόνην τού αυτώ εξει αποτίεσμα, δεν δημοσιεύσωμεν αυτήν κατά τού παρόν.

— Εξεδόθη τύπος Σοφοκλέους Γακροπλά προγνωστικόν ήμερολόγιον του διατήμου Καζαμία διά τού βίσετον έτος 1856. Ο έκδότης βεβαιεί ότι τού ήμερολόγιον τούτο έλαθεν έσχατως παρ' αξιόχου άνταποκριτού αυτου εις τήν πατρίδα τού Καζαμίου διαμείνοντος, και έπομένως ότι αλάνηστον κατά πάντα έστι. Τιμάται λεπτών 75. Ο αυτός Κ. Γακροπλάς συνέστησε και ίδιον τυπογραφείον και βιβλιοπωλείον, εις ά πολλήν εύρίσκουσι συγκατάθεσιν οι προσερχόμενοι.

— Τῆς ἐν Τεργέστη ἐκδομένης Ἑλληνικῆς ἐφημερίδος « Ἡ Ἡμέρα » ἐπίτροπος ἐνταῦθα διορίσθη ὁ βιβλιοδότης Κ. Ἐμμ. Γεωργίου, ἔχων τὸ κατάστημα αὐτοῦ ὑπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. Δ. Καλλιφρονᾶ. Ὁ αὐτὸς δὲ ἐξέδωκεν ἄρτι « Συλλογὴν διαφόρων νέων ἀσμάτων » ἣν διεθλόντες εἴρομεν ὅτι πολλοὺς νέους καὶ ὠραίους περιλαμβάνει καρπὸς καὶ γνῶστος καὶ ἀνωδύμων μουσολήπτων ποιητῶν. Ἡ ἀξιόλογος αὕτη Συλλογὴ « Μάιος » ἐπιγραφομένη, πωλεῖται δραχ. 4 1/4 καὶ εὐρίσκειται παρὰ τῷ ἐκδότη Κ. Ἐμμ. Γεωργίου.

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΟΥΣΙΩΔΟΥΣ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΟΣ.

Εἰς τὴν περὶ τῆς Γαλλικῆς Γραμματικῆς τοῦ Καθηγητοῦ Κ. Δοῦκα εἰδοποίησιν ἡμῶν ἐν τῷ προλαβόντι 133 φύλλῳ τῆς ἐφημερίδος ταύτης δημοσιευθεῖσαν, κατὰ παραδρομὴν παρελείφθη τὸ ὄνομα τοῦ παρ' ᾧ εὐρίσκειται καὶ πωλεῖται αὕτη ἐνταῦθα, δηλ. τοῦ Κ. Ιω. Κίλλου, ὑπαλλήλου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κ. λ. Ἰπουργείου· εἰς αὐτὸν λοιπὸν πρέπει ν' ἀπαιτῶνται οἱ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀγοράσωσι τὴν Γραμματικὴν ταύτην, ἐπίτροπον ὄντα ἐν Αθήναις τοῦ Κ. Δοῦκα συγγραφέως τῆς Γραμματικῆς, ὑπὲρ ἧς δημοσιεύομεν καὶ τὴν ἐξῆς σημειώσιν·

Ἡ Γραμματικὴ αὕτη διαίρεται εἰς τρία μέρη·
Τὸ Α'. πραγματεύεται περὶ Ἑτυμολογίας.
Τὸ Β'. περὶ Συντάξεως· καὶ
Τὸ Γ'. περὶ Στιχουργίας.

Ὁ Συντάκτης ταύτης κατέβαλεν ἀγρότους πόνους, ἵνα καταστήσῃ καὶ τὰ τρία ταῦτα μέρη, ὅσον ἕνασι πλήρη καὶ εὐμέθετα. Προσέθηκε δὲ, εἰς τὸ τέλος τοῦ δευτέρου μέρους διαλόγους, συντελούντας εἰς τὸ διμλεῖν, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ τρίτου, ἐπιστολὰς πρὸς ἄσκησιν τῶν νέων εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν. Περιέχει ἐτι ὅτι ἀπαιτεῖται, ἵνα γινώσκῃ ὁ μαθητὴς, ὅπως κατανοῇ τοὺς κλασικοὺς συγγραφεῖς, λογογράφους καὶ ποιητάς, γράφῃ κατὰ κανόνας, καὶ διμλεῖ ὁ βιβλίῳ ὁ δὲ διδάσκων οὐκ ἔχει ἀνάγκην, ἵνα καταρύγῃ εἰς ἄλλας πληρεστέρας, ὅπως συμπληρώσῃ ταύτην.

Ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὑπάρχει καὶ τάξις τετρατόμων νομιζόντων ὅτι δύναται διὰ κενῶν λειψῶν καὶ συλοφαντιῶν νὰ βλάψωσιν ἄνδρας ἀπροσβλήτου χαρακτῆρος καὶ ταπεινῆς καὶ δεδουλωμένης ὄψεως. Εἰς τὴν τάξιν ταύτην βεβαίως ἀνήκει καὶ ὁ ἐν τῷ 239 φύλλῳ τοῦ Ἀνεξαρτήτου δημοσιεύσας, ὑπὸ εὐσφρόν ἀστέρᾳ κρυπτόμενος Φαρσαῖος, διατριβὴν, καθαρτόμενος ἐν πικρῷ καὶ ἄλλων σεβαστῶν προσώπων καὶ τοῦ ἀραιονῶς ἀγνοῦ τὸν χαρακτῆρα, ἀληθοῦς φιλοπατριδῶς καὶ φιλοκρεόντος, καὶ καθ' ὅλα ἄμεμπτον διάγοντο· ἰδίῳ τε καὶ δημόσιον βίον Γερουσιαστοῦ Κ. Ψύλλα. Εἰς τὴν πλήρη κακοδοσίαν διατριβὴν ταύτην ἠθέλαμεν ἀπαντήσῃ, ἐὰν συνήθισεν ὁ ἐν αὐτῇ προσβαλλόμενος Ψύλλας ν' ἀντιλακτίζῃ τοὺς λακτιζοντας· ἠθέλαμεν καταδείξῃ πρὸς τί ὁ μέχρις ἐκτραχηλισμοῦ περιεστῶς ζῆλος τοῦ εὐσφρόν· ἐπειδὴ ἄλλως τε οὐδεμίαν ἢ διατριβὴν αὕτη σημασίαν φέρει παρὰ τοῖς εὐ φρονούσι, τοὺς δ' ἄλλως ἔχοντας κ' ἦν πείσωμεν οὐ πείσωμεν, καταλείπομεν αὐτὴν ὡς ζωηρὰν εἰκόνα καρδίας εἰς τελείαν ἀπόγνωσιν περιεληλυθίας ἐξ ἀπελπισίας παλαιῶν τε καὶ νέων ἀποτυχιῶν. Ὁ λόγος καὶ ἡ διδασκαλία ἄλλως οὐδενὸς ζῶου τὴν φωνὴν νὰ μεταλλάξῃ δύναται· εἰ κόρακες αἰεὶ κρῶζουσι καὶ οἱ βέτραχοι αἰωνίως κωζοῦσιν, αἱ δὲ χρῆσοι πολῖται διατελοῦσιν αἰεὶ ὑπὸ πάντων σεβόμενοι καὶ ἀγαπώμενοι. Ἄν δὲ νομιζῇ ὁ γράψας ὅτι ἀγνώστὸς ἐστὶν ὁ βίος καὶ ἡ πολιτεία αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἀγνοοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ὅτι κοσμεῖται μόνος διὰ τῶν ἀνομημάτων ἄπερ ἄλλοις ἀποδίδει, εἰς ἐλεεινὴν διακείται ἀπάτην, ὅπως πάντες οἱ μὴ ἐαυτοὺς γινώσκοντες, καὶ τὸ μὲν κάρφος τῶν ἄλλων βλέποντες, τὴν δ' ἐν τοῖς ἑαυτῶν ὄφθαλμοῖς δοκὸν οὐ καθορῶντες.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ.

(ΑΓΓΕΛΙΑ Β')

Ἡ ἐκτενοῦς ἡμῶν ἀγγελίας, κατὰ τὰς ἀρχάς τοῦ ἐνεστώτος ἔτους ἐκδοθείσης, ἀνηγγεῖλαμεν τῷ φιλομούσῳ κοινῷ τὰ δέοντα περὶ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ Λεξικοῦ τοῦ διδάκτορος W. Smith καὶ τῆς ἐκ τῆς νεωτέρας, τουτέστι, τῆς δευτέρας ἐκδόσεως τοῦ Ἀγγλικοῦ πρωτοτύπου μεταφράσεως αὐτοῦ παρ' ἡμῶν· ταῦτα ἐπαναλαμβάνομεν ἐν συνόψει ὧδε, ἐξαντληθείσης τῆς Α' ἡμῶν ἀγγελίας. Ἐν τῷ προκειμένῳ Λεξικῷ περιγράφονται καὶ ἐξετάζονται διὰ μακρῶν, κατ' ἀλφάβητον τῆς ὕλης διατεταγμένως, τὰ ἦθη, τὰ ἔθιμα, τὰ πολιτεύματα, τὰ θρησκευτάματα, αἱ τελεταί, αἱ ἑορταί καὶ πανηγύρεις, οἱ ἀγῶνες, αἱ παιδιαι, οἱ νόμοι, τὰ δικαστικά, τὰ στρατιωτικά καὶ πολεμικά, αἱ τέχναι, αἱ βιομηχανίαι, τὰ ἐμπορικά, τὰ σκεύη, τὰ ἐπιπλα, αἱ μηχαναί, οἱ ἱματισμοὶ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, καὶ καθόλου πανθ' ὅσα γνωρίζονται ἀποβλέποντα τὸν τε δημόσιον καὶ τὸν ἰδιωτικὸν βίον αὐτῶν. Ταῦτα δὲ πάντα περιεγράψαν κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν ἀρχαίων συγγραφέων καὶ ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν νεωτέρων ἀρχαιολογικῶν πραγματειῶν περιωνύμων ἀρχαιολόγων γερμανῶν καὶ ἄλλων σοφῶν, οἶον τοῦ Niebuhr, Boeckh, K. O. Muller Wachsmuth, K. E. Hermann, Savigny, Meier, Shoemann, Bunsen, Platner, Hudtwalker, Winckelman, Lesing, κ. λ. Ἐν ἐκάστῳ ἄρθρῳ σημειοῦνται πλείστα παραπομπαί εἰς τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς καὶ εἰς τοὺς κρᾶτιστους ἐκ τῶν νεωτέρων εἰς βεβαίωσιν τῶν λεγομένων· ὡσαύτ' εἰς 250 εἰκόνας, ἐκ σωζομένων λειψάνων τῶν ἀρχαίων τεχνουργημάτων ἀντιγεγραμμένα, σφρηγίζουσι τὰ τοιαύτης διασαφήσεως χρῆζοντα ἄρθρα. Τὴν ἀξίαν τοῦ βιβλίου τούτου συνειδὸν τὸ Σεβ. Ἰπουργεῖον τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως συνέδραμε τὸ δυνατόν πρὸς τὴν ἐκδοσιν αὐτοῦ, ὁμολογῆσαν συνάμα καὶ τὴν μεγάλην αὐτοῦ χρησιμότητα πᾶσι τοῖς Ἑλλήσι πρὸς μελέτην καὶ γνῶσιν τοῦ βίου τῶν ἀρχαίων ἡμῶν προγόνων. Συμφώνως πρὸς τοῦτο οἱ ἐπιφανέστεροι τῶν καθηγητῶν τῆς φιλολογίας καὶ ἀρχαιολογίας καὶ ἀπὸ καθέδρας καὶ διὰ τῆς δημοσιογραφίας οὐχ' ἦττον ἐπήνεσαν καὶ συνέστησαν σπουδαίως τοῖς διμιλταῖς αὐτῶν καὶ πᾶσι τοῖς φιλομαθεῖσι τὸ ἔργον τοῦτο. Ἐκ τούτων καὶ τῶν τοιούτων ἐνθαρρυνθέντες ἠρξάμεθα ἤδη τῆς ἐκτυπώσεως, πιστεύοντες ὅτι προθύμως χρηρηγήσουσιν ἡμῖν τὴν συνδρομὴν αὐτῶν πάντες οἱ φιλόμουσοι ὁμογενεῖς, πρὸς ταχεῖαν συντέλειαν τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ. Τὸ ὅλον τοῦ βιβλίου μετὰ τῶν ἐν τέλει εἰκονογραφικῶν, καὶ ἰδίως ἡμῶν παρατηρήσεως καὶ σημειώσεως περιέχοντος παραρτήματος, συνίσταται ἐκ σελίδων περίπου 1100. Πρὸς εὐκολίαν δὲ τῶν συνδρομητῶν καὶ ἡμῶν ἔσεται διανεμόμενον κατὰ φυλλάδια, ἐνὸς κατὰ πᾶσαν τριμηνίαν ἐκδομένου. Ἐκαστον φυλλάδιον συνίσταται ἐξ 160 μεγάλων σελίδων διστηλῶν εἰς 8^{ον} καὶ τιμᾶται δραχμῶν 3. διὰ τοὺς συνδρομητὰς μόνον, πληρωτέων ἅμα τῇ ἐπιδόσει αὐτοῦ. Διὰ τοὺς μὴ συνδρομητὰς προσδιορίζεται τιμὴ ἐκάστου φυλλαδίου δρ. 4. ἀσυγκαταβάτως. Λίαν προσεχῶς ἐκδίδεται τὸ πρῶτον φυλλάδιον.

Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις οἱ συνδρομηταὶ καταγράφονται παρὰ τοῖς Κ. Κ. διδασκάλοις καὶ τοῖς ἐπιστάταις καὶ ὑποδιευθυνταῖς τῶν Ταχυδρομείων.

- Ἐν Σμύρῃ παρὰ τῷ Κ. ἐκδότη τῆς Ἀμαλθείας.
- Ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τῷ Κ. Σ. Ἀνδρέαδῃ βιβλιοπώλῃ.
- Ἐν δὲ τῇ πρωτεύουσῃ παρὰ τῷ μεταφραστῇ καὶ τῷ βιβλιοπωλείῳ τοῦ Κ. Κωνσ. Ἀντωνιάδου, τοῦ Βλαστοῦ, καὶ τοῦ Α. Κορομηλᾶ. Ὅσοι θέλουσι, γράφουσι καὶ πρὸς τὸν μεταφραστὴν ἀπ' εὐθείας διὰ τοῦ Ταχυδρομείου ὅ,τι δὲ πληρώσωσι διὰ ταχυδρομικὰ ἐκπίπτουσιν αὐτὸ ἐν καιρῷ ἐκ τῆς συνδρομῆς τοῦ Α' φυλλαδίου.
- Τὰ ὀνόματα τῶν συνδρομητῶν δημοσιευθήσονται ἐν τέλει τοῦ πονήματος.

Ἀθήνησι. 1855. Ὀκτωβρίου 13.

Ὁ Μεταφραστὴς
Α. ΠΑΝΤΑΖΗΣ.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ Δ. ΑΘ. ΜΑΥΡΟΜΑΤΗ.

(Ὁδὸς Αἰόλου ἀριθ. 337.)

καὶ φιλοκρεόντος, καὶ καθ' ὅλα ἄμεμπτον διάγοντο· ἰδίῳ τε καὶ δημόσιον βίον Γερουσιαστοῦ Κ. Ψύλλα. Εἰς τὴν πλήρη κακοδοσίαν διατριβὴν ταύτην ἠθέλαμεν ἀπαντήσῃ, ἐὰν συνήθισεν ὁ ἐν αὐτῇ προσβαλλόμενος Ψύλλας ν' ἀντιλακτίζῃ τοὺς λακτιζοντας· ἠθέλαμεν καταδείξῃ πρὸς τί ὁ μέχρις ἐκτραχηλισμοῦ περιεστῶς ζῆλος τοῦ εὐσφρόν· ἐπειδὴ ἄλλως τε οὐδεμίαν ἢ διατριβὴν αὕτη σημασίαν φέρει παρὰ τοῖς εὐ φρονούσι, τοὺς δ' ἄλλως ἔχοντας κ' ἦν πείσωμεν οὐ πείσωμεν, καταλείπομεν αὐτὴν ὡς ζωηρὰν εἰκόνα καρδίας εἰς τελείαν ἀπόγνωσιν περιεληλυθίας ἐξ ἀπελπισίας παλαιῶν τε καὶ νέων ἀποτυχιῶν. Ὁ λόγος καὶ ἡ διδασκαλία ἄλλως οὐδενὸς ζῶου τὴν φωνὴν νὰ μεταλλάξῃ δύναται· εἰ κόρακες αἰεὶ κρῶζουσι καὶ οἱ βέτραχοι αἰωνίως κωζοῦσιν, αἱ δὲ χρῆσοι πολῖται διατελοῦσιν αἰεὶ ὑπὸ πάντων σεβόμενοι καὶ ἀγαπώμενοι. Ἄν δὲ νομιζῇ ὁ γράψας ὅτι ἀγνώστὸς ἐστὶν ὁ βίος καὶ ἡ πολιτεία αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἀγνοοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ὅτι κοσμεῖται μόνος διὰ τῶν ἀνομημάτων ἄπερ ἄλλοις ἀποδίδει, εἰς ἐλεεινὴν διακείται ἀπάτην, ὅπως πάντες οἱ μὴ ἐαυτοὺς γινώσκοντες, καὶ τὸ μὲν κάρφος τῶν ἄλλων βλέποντες, τὴν δ' ἐν τοῖς ἑαυτῶν ὄφθαλμοῖς δοκὸν οὐ καθορῶντες.

Περὶ δὲ τοῦ Ἐπισκόπου Μητροπόλεως οὐδὲν ἐτι λέγομεν, μεχριστοῦ ἢ περὶ τῆς σεβασμιότητός του ἀπόφρασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου γνωσθῆ. Φκίνεται ὅμως ὅτι καὶ τὰ περὶ αὐτοῦ λεγόμενα ἐμεγαλοποιήθησαν κατὰ τὸ σῆνηδες καὶ πρὸς σκοπόν... ΚΡΙΤΩΝ.